

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8Cdo/120/2025
Identifikačné číslo spisu:	1319203551
Dátum vydania rozhodnutia:	25.08.2025
Meno a priezvisko:	Mgr. Miroslav Šepták
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:1319203551.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu Intrum Slovakia s. r. o., Bratislava, Mýtna 48, IČO: 35 831 154, proti žalovanému U. S., narodenému XX. P. XXXX, N.G., A. XXXX/XX, o zaplatenie 2.365, 32 eura s príslušenstvom, vedenom na Mestskom súde Bratislava IV pod sp. zn. B3-24Csp/29/2019, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 20. februára 2025, sp. zn. 5CoCsp/7/2023, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava III (v súčasnosti Mestský súd Bratislava IV, ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 24Csp/29/2019-227 z 02. augusta 2022 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 2.365,32 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne od 2.12.2016 do zaplatenia, všetko v mesačných splátkach vo výške 110 eur, splatných vždy do 20. dňa v mesiaci, počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok splatnosť celého plnenia. Súčasne žalovanému uložil povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania v plnom rozsahu.

1.1. Súd prvej inštancie právne vec posúdil v súlade s ustanoveniami § 497 a § 499 Obchodného zákonníka a podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách a úrok z omeškania podľa § 517 ods. 2 Obchodného zákonníka a § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. ako vrátenie spotrebiteľského úveru, zaplatenie dohodnutého úroku z úveru a na základe výsledkov vykonaného dokazovania ustálil, že spoločnosť Consumer Finance Holding (CFH) poskytla žalovanému na základe zmluvy o pôžičke evidenčné č. 7147410 / prid. autorizačný kód 6510503163 zo dňa 21.1.2015 úver vo výške 2.400 eur. Výška mesačnej splátky predstavovala 72,96 eura, prvá splátka bola splatná dňa 20.2.2015, termín konečnej splatnosti úveru bol január 2020, pričom splátky boli splatné vždy k 20. dňu v mesiaci. Ročná percentuálna miera nákladov (RPMN)

poskytnutého úveru podľa zmluvy predstavovala 30,32 %, priemerná hodnota RPMN uvedená v zmluve predstavovala 18,66%. Žalovaný zaplatil splátky v celkovej výške 1.094,40 eura, poslednú splátku vo výške 72,96 eura žalovaný zaplatil dňa 13.4.2016. Vzhľadom na to, že žalovaný porušil povinnosť splácať splátky riadne a včas, žalobca listom zo dňa 28.9.2016 vyzval žalovaného k úhrade dlžných splátok, na čo poskytol žalovanému dostatočnú lehotu viac než 30 dní. Súčasne žalovaného upozornil, že ak nedôjde k úhrade najstaršej omeškanej splátky, žalobca bude oprávnený úver zosplatiť. Nakoľko k úhrade dlžných splátok nedošlo, žalobca dňa 19.11.2016 úver zosplatnil, o čom bol žalovaný informovaný listom zo dňa 26.11.2016. Právo žalobcu na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti upravuje článok 12.2 zmluvných podmienok. Žalovaný dlžné splátky neuhradil. Celkový dlh žalovaného predstavuje sumu 2.365,72 eur. Zmluvnú pokutu v sume 276,21 eur, evidovanú v prehľade splátok a úhrad, si žalobca neuplatňoval. Ku dňu podania žaloby mal žalovaný uhradiť sumu 3.459,72 eur, ktorá predstavuje súčet predpísaných splátok do zosplatnenia dlhu (21 splátok x 72,96 eur) a sumu po zosplatnení vo výške 1.927,56 eur. Po odpočítaní prijatých úhrad žalovaného vo výške 1.094,40 eura je žalovaná suma 2.365,32 eura.

1.2. Súd prvej inštancie konštatoval, že v konaní nezistil žiadny dôvod uvedený v § 11 zákona č. 129/2010 Z. z., pre ktorý by sa úver považoval za bezúročný a bez poplatkov alebo pre ktorý by žalobca nebol oprávnený žiadať jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. Dohodnutá odplata, resp. RPMN v zmluve 30,32%, bola dohodnutá v súlade s právnymi predpismi, s vykonávacím nariadením vlády k Občianskemu zákonníku č. 87/1995, nakoľko priemerná RPMN pri nezabezpečených úveroch vo výške od 1.500 do 6.500 eur so splatnosťou od 1 do 5-tich rokov predstavuje 18,34 % a podľa § 1a uvedeného nariadenia výška odplaty nesmie prevýšiť dvojnásobok priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov. Keďže ide o zákonom povolenú odplatu za úver, nemôže sa jednať o úžeru. Zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere vyplýva aj konečná suma, ktorú mal žalovaný žalobcovi, resp. veriteľovi pri riadnom splácaní zaplatiť, teda nemôže ísť o prípad, že by žalovaný musel stále splácať úroky bez toho, aby sa znížila istina. Na základe uvedeného skutkového stavu a zákonných ustanovení mal súd za to, že nárok uplatnený v žalobe je dôvodný. Žalovaný neplatil riadne dohodnuté splátku úveru, žalobca (CFH) upomienkou vyzval žalovaného k úhrade splátky splatnej v mesiaci 7/2016 do 5.11.2016. Žalovaný splátky neuhradil, žalobca preto oprávnené a v súlade so zmluvou dňa 26.11.2016 vyzval žalovaného na okamžitú úhradu celkovej dlžnej sumy 2.366,56 eura. Žalovaný bol preto povinný zaplatiť žalobcovi neuhradenú istinu úveru vo výške 2.365,32 eura. So splnením povinnosti je žalovaný odo dňa 2.12.2016 v omeškaní, preto je povinný až do zaplatenia platiť žalobcovi z dlžnej sumy aj zákonný úrok z omeškania. Z týchto dôvodov súd žalobe v celom rozsahu vyhovel.

1.2. Následne súd prvej inštancie uviedol, že i keď splatnosť istiny úveru nastala už v roku 2016, žalobca súhlasil s mesačnými splátkami v takej výške, aby bola výška splátky primeraná k výške pohľadávky. Žalobca ponechal rozhodnutie v tejto časti na úvahe súdu, preto v zmysle § 232 ods. 3 a 4 CSP súd uložil žalovanému lehotu na plnenie v splátkach po 110,- eur od právoplatnosti rozsudku, pod hrozbou straty výhody splátok. Výšku splátky súd považoval za primeranú, aby na jednej strane bola zohľadnená sociálna situácia žalovaného a na druhej strane aj požiadavka na splatenie dlhu v rozumnom čase 2 až 3 rokov od rozhodnutia súdu. O nároku na náhradu trov konania rozhodol s poukazom na § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 20. februára 2025 sp. zn. 5CoCsp/7/2023 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

2.1. Odvolací súd skonštatoval správne zistený skutkový stav, ako aj správne právne posúdenie, pričom si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie, na ktoré v plnom rozsahu odkázal. Uviedol, že v danej veci zdieľa záver súdu prvej inštancie, ktorý v spore nemal preukázaný žiadny dôvod neplatnosti úverovej zmluvy, resp. dôvod, pre ktorý by úver považoval za bezúročný a bez poplatkov, či pre ktorý by žalobca nebol oprávnený žiadať jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. Žalovaný svojím zdravotným stavom argumentoval už v rámci prvoinštančného konania, súdu predložil viacero lekárskeho správ, pričom žiadna nepotvrdzovala zdravotný stav žalovaného v čase uzavretia

zmluvy o úvere (1/2015). Z lekárskej správy zo dňa 21.11.2019 (č. 1. 222 spisu) je zrejmé, že „žalovaný vidí horšie a zahmlene do diaľky, k zhoršeniu prišlo asi 3 - 4 mesiace dozadu, zhoršenie celkovo asi 5 rokov, na pravé oko už nevidí vôbec, pričom nosí okuliare do blízka od 40 rokov“. Žalovaným tvrdená skutočnosť, že tento bol v čase uzavretia úverovej zmluvy v januári 2015 prakticky slepý, nebola potvrdená žiadnym dôkazom, čo nakoniec konštatoval aj súd prvej inštancie, podľa ktorého z dôkazov nevyplývalo, že by si žalovaný v januári 2015 nevedel prečítať zmluvu o spotrebiteľskom úvere. Žiaden opak nevyplýva ani z lekárskejších správ predložených súčasne s podaným odvolaním.

2.2. Podľa názoru odvolacieho súdu žalovaný v odvolaní iba opakuje skutočnosti, ktoré uvádzal už v konaní pred prvoinštančným súdom a ktoré tento súd dostatočne zohľadnil pri rozhodovaní o veci samej, jeho námietky nie sú spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku. Napadnutý rozsudok preto ako vecne správny potvrdil v súlade s § 387 ods. 1 CSP. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol v súlade s § 396 ods.1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods.1 CSP.

3. Proti uvedenému rozhodnutiu odvolacieho súdu podal dovolanie žalovaný (ďalej len „dovolateľ“) bez zastúpenia a spisania dovolania advokátom.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolačný súd“) príslušný na rozhodnutie o dovolaní (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) po preskúmaní, či dovolanie obsahuje zákonom predpísané náležitosti (§ 428 CSP) a či sú splnené podmienky podľa § 429 CSP, dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť.

5. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je bezpochyby tiež právo domôcť sa na oprávnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v civilnom procese zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011). Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, je otázkou zákonnosti a jej riešenie patrí do výlučnej právomoci najvyššieho súdu (m. m. napr. IV. ÚS 35/02, II. ÚS 324/2010, III. ÚS 550/2012).

6. Civilný sporový poriadok vyžaduje, aby dovolanie bolo podané na to oprávnenou osobou (§ 424 až § 426 CSP), v zákonom stanovenej lehote (§ 427 CSP), smerovalo proti prípustnému predmetu dovolania (§ 419 až § 423 CSP) a spĺňalo zákonom vyžadované náležitosti vrátane osobitnej podmienky povinného zastúpenia advokátom v dovolacom konaní (§ 428 a § 429 CSP). Podmienky prípustnosti dovolania sú vzájomne previazané; pre úspešné uplatnenie tohto mimoriadneho opravného prostriedku musia byť splnené nielen všetky kumulatívne, ale zároveň súčasne.

7. Podľa § 429 ods. 1 a 2 CSP dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

8. Podľa § 436 ods. 1 CSP ak má dovolanie vady podľa § 429 CSP a dovolateľ nebol riadne o povinnosti podľa § 429 CSP poučený v dovolacom konaní, súd prvej inštancie vyzve dovolateľa na odstránenie vád a poučí ho o následkoch neodstránenia vád dovolania.

9. Ustanovenie § 436 ods. 1 CSP predstavuje jedinú (výnimočnú) procesnú situáciu, v ktorej súd prvej inštancie prihliada na existenciu vád dovolania a dovolateľa vyzýva na ich odstránenie. Tento postup súdu prvej inštancie sa týka výlučne vád dovolania v zmysle § 429 ods. 1 CSP a ich výskytu v prípade absencie alebo nedostatočného poučenia dovolateľa odvolacím súdom.

10. Procesná situácia, pri ktorej súd prvej inštancie prihliada na vady dovolania a dovolateľa vedie k ich odstráneniu, nenastáva v prípade existencie vád podľa § 429 CSP vtedy, keď bol dovolateľ riadne poučený odvolacím súdom o náležitostiach dovolania a zastúpení dovolateľa v dovolacom konaní (rovnako táto situácia nenastáva pri zistení iných vád, než sú vady dovolania v zmysle § 429 CSP). V takom prípade súd prvej inštancie dovolateľa nevyzýva na odstránenie vád dovolania a spis bez ďalšieho predkladá na rozhodnutie dovolaciemu súdu.

11. Právna úprava civilného sporového konania účinná od 1. júla 2016, stanovila osobitnú podmienku dovolacieho konania, vzťahujúcu sa k spísaniu dovolania zvoleným advokátom a jeho k obligatórnemu zastúpeniu advokátom v dovolacom konaní. Najvyšší súd v uznesení z 18. decembra 2019 sp. zn. 4Cdo/190/2019 publikovanom v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. R 39/2020 judikoval právnu veru v znení: „spísanie dovolania advokátom je obligatórnou podmienkou dovolacieho konania, ktorá musí byť splnená už pri podaní dovolania; jej nedostatok je síce odstrániteľný, avšak len do uplynutia zákonnej lehoty na podanie dovolania. To neplatí, ak dovolateľ nebol riadne poučený odvolacím súdom“.

12. Z obsahu spisu je nesporné, že žalovaný bol odvolacím súdom riadne poučený o náležitostiach dovolania vyplývajúcich z § 428 a § 429 CSP. Pozornosti dovolacieho súdu neušla skutočnosť, že dovolateľ bol opakovane (v predvolaniach na pojednávanie pred súdom prvej inštancie - doručenky na č. l. 196, 200, 212, 228 spisu) poučený o možnosti obrátenia sa na Centrum právnej pomoci v zmysle § 160 ods. 2 CSP. Taktiež bol uznesením súdu prvej inštancie sp. zn. B3-24Csp/29/2019-370 dovolateľ poučený o povinnosti doplniť plnomocenstvo udelené advokátovi na zastupovanie v dovolacom konaní (vrátane poučenia o možnosti odmietnutia dovolania v prípade riadneho nedoplnenia v stanovenej 7 dňovej lehote). Uvedené uznesenie bolo žalovanému doručené dňa 17.07.2025, pričom dovolateľ dovolanie o potrebné náležitosti (plnú moc udelenú advokátovi) nedoplnil. Splnomocnenie udelené O.. N. O., nie je splnomocnením udeleným advokátovi (O.. N. O. nie je vedený ako advokát v zozname advokátov vedených Slovenskou advokátskou komorou).

13. Ústavný súd Slovenskej republiky v náleze z 13. septembra 2018 p. zn. IV. ÚS 489/2018 v súvislosti s interpretáciou ustanovenia § 429 ods. 1 a 2 CSP vyslovil, že „ak obligatórnou náležitosťou dovolania je aj jeho spísanie advokátom, je potom logické, že nedostatok tejto podmienky je možné odstrániť len v lehote na podanie dovolania, keďže ide o podmienku, ktorá musí byť splnená už pri jeho podaní“.

14. Vzhľadom na uvedené dôvody, dovolací súd odmietol dovolanie žalovaného v súlade s § 447 písm. e) CSP z dôvodu nesplnenia podmienok podľa § 429 CSP. Z dôvodu rozhodnutia o podanom dovolaní z procesných dôvodov, dovolací súd vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia neposudzoval.

15. Výrok o trovách konania dovolací súd v súlade s § 451 ods. 3 CSP neodôvodňuje.

16. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.